

Horizonti

LIST ZA IZGRADNJU ŽUPSKOG ZAJEDNIŠTVA
GODINA IX USKRS 1978.

BROJ 24.

List za izgradnju žup-
skog zajedništva "HORI
ZONTI", 24/26.03.1978.

...

IZDAJE: Rimokatolički
župski ured, Bačka Pa-
lanke, Trg bratstva i
jedinstva 30.

...

UREDJUJE: župski zbor
suradnika

...

ODGOVORNI UREDNIK: La-
zar Ivan Krmpotić, Ba-
čka Palanka, Trg brat-
stva i jedinstva 30.

...

List se izdržava dobro
voljnim prilozima vjer-
nika.

...

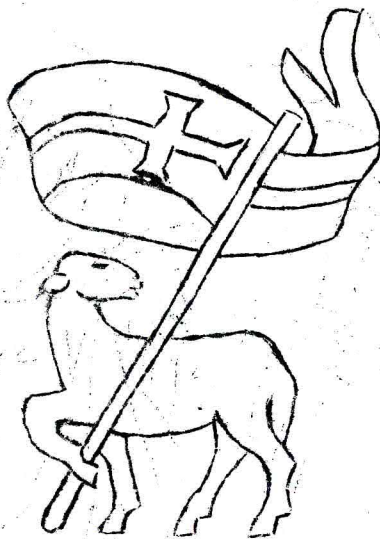
UMNOŽENO vlastitim cik-
lostilom

Dragi čitaoci!

Uskrsli Isus je obećao da će bi-
ti sa nama u sve dane do svršetka svi-
jeta. Neka nam da, kao uskrsnji dar,
da Ga uvijek prepoznamo u lomljenju
kruha, u našim međusobnim odnosima,
u odnosima prema biskupu i Papi, da
bi se tako iz našeg života i naših
djela moglo vidjeti: Isus je među na-
ma!

U to ime želimo svima sretan
Uskre!

Uredništvo

Kedves olvasóink!

A feltámadt Jézus megígérte hogy
velünk lesz a világ végéig. Húsvéti a-
jándékul adja meg nekünk, hogy mindig
felismerjük Őt a kenyértörésben, egy-
másközti viszonyainkban, a püspök és
Pápa iránti viszonyunkban, és úgy él-
jünk, hogy tetteinkből láthassák: Jé-
zus velünk van!

Ezzel kívánunk boldog Húsvétot!

A szerkesztőség

OTKRICE JEDNE ZABORAVLJENE USKRŠNJE STVARNOSTI

U svakom je živom organizmu u pojedinim vremenima naglašena životna uloga čas jednog, čas drugog dijela istog tog tijela. Možda je taj dio bolestan ili nekako zapostavljen, ili nedovoljno iskorišten, ili se u jednoj kriznoj situaciji treba ukazati na nj kao jedino moguće rješenje, ili, konačno, u danoj situaciji Bog možda ima svoj posebni plan da neku stvar jače osvijetli u svojim spasiteljskim planovima.

Tako je to i u Crkvi, u tom živom organizmu otajstvenog Tijela Isusa Krista. I u tom Tijelu, ako za to imamo osjetljivu dušu, postoje razdoblja kada Bog nekako usmjerava oči i srca svojih vjernika na jednu istinu, na jednu stvarnost, već prema svojoj božanskoj mudrosti i odgojnoj ljubavi prema nama. Ta je stvarnost posebno vidljiva poslije II Vatikanskog koncila. U jednom trenutku se počne osjećati da u otajstvenom Tijelu nešto manjka, da je jedna istina zaboravljena, ili da su neke stvarnosti pranačlašene na štetu drugih, i onda se najednom osjeti: ma tu se nešto mora učiniti. Papa tu mora reagirati, reći ili učiniti. To je taj otajstveni zakon božanskoga Tijela. Tako se je jedno vrijeme osjećala teška kriza svećeničkog identiteta, mnogo se je tada pisalo, govorilo s jedne strane, ali i molilo i patilo s druge strane. Papa je progovorio u nekoliko dokumenata. Mnoga srca su iz tih kriza izišla sa blistavijim idealom svećeništva.

Ako danas želimo osjetiti, što je ta žarišna točka oko koje se centriraju smjernice života kako opće, tako i naše narodne, pa i krajevne Crkve, vidjet ćemo da je to služba hierarhijske - služba episkopata. Na

EGY ELFELEJTETT HÚSVÉTI VALÓSÁG FELFEDEZÉSE

Minden élő szervezetben időnként külön kifejezésre jut egyik vagy másik testrész szerepe. Vagy beteg a bizonyos testrész, vagy el lett hanyagolva, esetleg nincs eléggé kihasználva, vagy egyes válságos helyzetben éppen rá kell mutatni mint egyetlen megoldásra, vagy, végül, bizonyos helyzetben Istennek külön szándéka van hogy megvilágítson egyes dolgokat megváltó terve szerint.

Igy van az Egyházban is, Jézus Krisztus titokzatos Testének ebben az élő szervezetében. Ebben a Testben is, ha érzékeny lelkünk van hozzá, felfedezhetünk egyes időszakokat, amelyekben Isten egyik vagy másik igazság, valóság felé irányítja hívei szemét, szívét is tenni bölcsessége és irántunk való nevelő szeretete szerint. Ez az igazság különösen észrevehető a II Vatikáni zsinat után. Egy pillanatban ráeszmélünk hogy a titokzatos Testben valami hiányzik, hogy egy igazságról megfeledkeztünk, hogy egyes valóságokat túlhangoztatunk a másikkal kárára, és egyszerűen úgy érezzük hogy itt valamit tenni kell. A Pápának reagálnia kell, mondania vagy tennie kell valamit. Ez az isteni Test titokzatos törvényszerűsége. Így például egy időben a papi kilát volt igen válságos időszakban. Akkor egyrészt sokat írtak, beszéltek erről, másrészt pedig sokat imádkoztak és szenvedtek érte. A Pápa is fölszólt néhány alkalommal. Ebből a válságból sok szív a papság fényesebb ideáljával jött ki.

Ha ma szeretnénk megérezni melyik az a középpont amelyben úgy a világi mint a hazai Egyház életének fonalai összpontosulnak,

toliko kao problem, unatoč tolikim kontestiranjima te vlasti, ne go baš kao veliki Božji dar, koji nam je Isus ostavio kao vid svoje prisutnosti. Potrebno je da taj Božji dar otkrijamo u njegovu izvornom i evanđeoskom liku. O toj stvarnosti razmišljaju mnoge ekumenske mješovite komisije. O tome je papa Pavao VI. govorio toliko puta. U siječnju ove godine govori grupi biskupa, kako ne može prešutjeti izraze svoga zadovoljstva nad pokušajem da stvarnost međusobnog kolegijalnog stava na nove osnove Isusove "nove zapovjedi".

U našoj se Crkvi također u ove dane mnogo toga događa, što pokazuje da se ta stvarnost dovoljno ne razumije, a da je se još manje živi. Zato bismo upravo ovoga Uskrsa željeli malo razmisliti te naše odnose do biskupa i Pape. Tim više što naša braćevna Crkva slavi ove godine desetobljetnicu svoga pravnog osamostaljenja, a naš biskup deset godina od kako je postao rezidenčni biskup ove Crkve.

Isus je svojim smrću i uskrsnućem obnovio grijehom narušenu cjelinu stvarnosti, i postao točkom "omega" prema kojoj, kao svom konačnom i potpunom cilju, teži ne samo Crkva, nego cijeli svijet, pa i svemir. Ta težnja prema konačnom jedinstvu svečano je naviještana i uspostavljena na uskrsnja jutro. Bog je čovjeku oprestio sve grijehe, od onoga prvoga kada se je svojim slobodan počeo rasipati u sebi samom, u svojim odnosima prema Njemu i prema ostalim ljudima, pa i prema samoj prirodi. U svojoj neizmjerljivoj ljubavi našao je načine da sakrije svoju prisutnost još pod jednom orilikom, tako ljudskom, ali i tako božanskom. Obćao je ostati s nama sve do konca vremena. Svoje božansko poslanje služenja braći, želio je trajno ostaviti u službi episkopata. "Kao što je mene poslao Otac, tako je šaljem

sulnak, rājövünk, hogy ez a hierarchia - a püspökök szolgálata. Nem annyira mint válság, annyi kontesztáció ellenére, hanem inkább mint Isten nagy ajándéka, amelyet Jézus ránk hagyott, mint jelenlétének egyik formáját. Fel kell fedeznünk Istennek ezt az ajándékát eredeti, evangéliumi képsében. Erről a valóságról tárgyal számos ökumenikus vegyes bizottság. Erről beszélt a Pápa is több alkalommal. Ez év januárjában a püspökök egy csoportjához szólva azt mondta, hogy nem tudja eltitkolni örömét látva azt a törekvésüket, hogy közösségüket Jézus "új parancsán" alapozzák.

Hazai Egyházunkban is sok olyan dolog történik, amely arra utal hogy nem eléggé értjük ezt a valóságot, még kevésbé éljük azt. Ezért szeretnénk éppen ezen a Húsvéton elgondolkodni a püspök és Pápa iránti viszonyainkról, annál is inkább, mert egyházmegyénk az idén ünnepli önállóságának tizedik évfordulóját, püspökünk pedig megyéspüspöki voltának 10. évét.

Jézus halálával és feltámasztásával megújította a világmindenség bűnnel megingatott egységét, és az "omega" pont lett, amely felé mint végső célje és beteljesedése felé törekszik nemcsak az Egyház, hanem a világ, sőt az egész világűr is. Ez a végső egység felé való törekvés a Húsvét reggelén lett kihirdetve. Az Isten megbocsátotta az ember minden bűnét, attól az elstől kezdve, amikor szabadságával visszaélve omlani kezdett magában, Isten és ember iránti viszonyaiban. Végtelen szeretetével módot talált arra hogy jelenlétét még egy formába rajtsa, annyira emberi, és mégis annyira isteni formába. Megígérte hogy velünk marad a világ végéig. Isteni szolgálatát testvérei között a püspökök szolgálatában hagyta ránk. "Amint engem

vas" (Iv. 20,21). Dakle, kao što je Njega poslao Otac, tako isto, tako i On šalje njih!

O kako bi o toj stvarnosti trebalo mnogo, mnogo razmišljati ali moleći i ljubeci, da nam otkrije dubinu ove tajne. A kad bi je razumjeli, kako bi nas morala napuniti svetim strahopoštovanjem prema onoj službi u koju nas je pozvao. Župnik erčki je govorio, kada bismo barem donekle otkrili ovu tajnu, umrli bismo, ali ne od straha, nego od ljubavi, koji ku je čast Bog dao čovjeku. "Pri mite Duha Svetoga! Kojima oprostite grijehe, oprostani su im; kojima zadržite, zadržani su im." (Iv. 20,23); "Dana mi je sva vlast, nebeska i zemaljska. Zato idite..." (Mt. 28,18); "Sto god svežeš na zemlji, bit će svezano i na nebesima..." (Mt.16,19). Ne daju li nam ovi tekstovi naslutiti Isusovu ljubav i nekane koje ima sa onima koje je izabrao za svoju službu hijerarhijsku?

Ove istine moramo temeljito osvjetiti u našim srcima i dušama, molitvom, otvorenosti srca i velikom ljubavlju, da nam Gospodin otvori oči za ove zaboravljene stvarnosti, za ovo biserje Njegovе prisutnosti, koje zaprašiše vjekovi i naša velika indolentnost i ljudska slabost.

Uskrsli Isuse, daj nam razumjeti ovaj Tvoj izvanredni dar i pokaži nam one perspektive obnove Crkve, u kojoj će ova služba naći svoje pravo mjesto! Isuse, hvala Ti za ovaj uskrsnji dar, daj da nam, uistinu, ova spoznaja bude Tvojim uskrsnjim darom!

L.I. Krmpotić

küldött az Atya, úgy küldelek én is titeket." (Jn. 20,21). Amint tehát Öt küldte az Atya, ugyanúgy küldi Öket!

Ó, mennyit kellene elmélkednünk erről a valóságról, de imával és szeretettel, hogy feltárja előttünk a titok mélységét! És ha megérténénk, milyen mély tisztelettel töltene el a szolgálattal iránt amelyre hívott minket! Vyannei szt. János erről azt mondta, hogy ha csak valamennyire felfedezhetnénk ezt a titkot, meg kellene halnunk, de nem a félelemtől, hanem a szeretettől, hogy Isten ilyen tiszteletben részesítette az embert. "Vegyétek a Szentlelkot! Akinek megbocsájtjátok bűneit, bocsánatot nyart, aki nek pedig megtartjátok, az bűnben marad." (Jn.20,23); "Ez kapom minden hatalmat mennyben és földön. Menjetez tehát..." (Mt. 28,18); "Amit megkötöz a földön, megkötött lesz a mennyben is." (Mt.16,19). Ezekből a szavakból megsejthetjük Jézus szeretetét és szándékát azokkal akiket a hierarchia szolgálatára választott. Ezeket az igazságokat alaposan fel kell újítanunk szívünkben, imádsággal, nyílt szívvel és szeretettel, hogy az Úr kinyissa szemünket hogy megláthassuk ezt az elfelejtett valóságot, jelenlétünk ezt a gyöngyöt, amelyet évszázadok pora lepte el, de a mi közönyösségünk és emberi gyengeségünk is.

Feltámadt Jézus, add meg frtenünk ezt a rendkívüli ajándékot, és mutasd meg az Egyház megújításának azokat a tervleteit, amelyekben az a szolgálat megadható! Jézusom, köszönjük ezt a húsvéti ajándékot, add hogy ez a felismerés legyen valóban a Te húsvéti ajándékod!

L.I. Krmpotić

Jubilej Subotičke Biskupije

Blagdan obraćenja sv. Pavla, 25.I. ove godine je bio iz više razloga značajan za naše vjernike. Pored toga što je to blagdan zaštitnika biskupije, to je ujedno i dan uspostave ove crkvene pokrajine kao samostalne biskupije, a tome je ove godine upravo deseta godišnjica. Prije toga ovo je područje bilo apostolska administratura izravno podložna Svetoj Stolicu.

Ovim povodom želimo dati najprije kratak povjesni pregled crkvene prošlosti u Bačkoj. Prema podacima, naime, na ovom području je već ranije postojala samostalna biskupija, a vremenom i nadbiskupija, sa sjedištem u Baču.

Kada je točno osnovana prva biskupija u Baču, i tko ju je osnovao, ne može se sa sigurnošću utvrditi, jer dokumenta o tome nema. Po nekim izvorima (Daniel Farlatti: "Illyricum sacrum"), bačku je biskupiju osnovao Honorije II, metropolita splitski, još u petom stoljeću. Sigurno je da je ova biskupija postojala već u doba cara Justinijana. Kada je, naime, car Justinijan u VI stoljeću, 535. godine osnovao nadbiskupiju i metropoliju u svom rodnom gradu, on piše, da se jurisdikciji ovoga nadbiskupa podvrgava, među ostalim pokrajinama, "...i dio druge Panonije, koja je u gradu Baču".

Bačka biskupija je postala nadbiskupija najvjerojatnije u IX stoljeću. Tada, naime, sveta braća Ciril i Metodije, na poziv kneza Rastislava odlaze u Morevsku. Godine 867. sveta Braća su morala otići u Rim kod Svetog Oca da opravdaju svoje djelovanje, i uvođenje slavenskog jezika u liturgiju. Sv. Ciril je umro u Rimu, a sv. Metodije je Papa, u znak priznanja, imenovao srijemskim nadbiskupom. On se vratio u Panoniju sa posebnim ovlastima Svete Stolice da tu nastavi svoje djelovanje. Ne zna se pouzdano gdje je imao svoje nadbiskupsko sjedište, ali barem deset godina je nosio naslov i vršio dužnost sirmijskog nadbiskupa. No, budući je Sirmijum u to vrijeme bio razoren, što je pouzdana činjenica, a nedaleko od njega, preko Dunava, stoji Bač, grad koji se lijepo razvija, vjerojatno je da je sv. Metodije odabrao upravo njega.

U prilog tvrdnji da je bio u Baču, i da je ovaj od tada nadbiskupija, jeste i činjenica da je bačka Crkva bila posvećena sv. Pavlu. Sto više, i na građanskom je području sv. Pavao čašćen kao zaštitnik. Njegov se lik nalazi na više povjesnih predmeta, kao i na mnogim pečatima bačke ili bačko-bodroške županije.

Sveta Braća su došla iz Soluna, gdje je bila razvijana pobožnost prema svetom Pavlu, kao osnivaču solunske Crkve. Povjesno je sigurno da su se i sveta Braća osobno isticala pobožnošću prema ovom velikanu, pa su čak i njih suvremenici nazivali "drugim svetim Pavlom". Kad je to poznato, jasno se nameće zaključak, da je sv. Metodije, imenovan za srijemskog nadbiskupa, pošto je organizirao svoju nadbiskupiju, izabrao za njenog zaštitnika sv. Pavla.

U XII stoljeću, po mišljenju povjesničarâ najvjerojatnije 1135. godine, bačka i kaločka Crkva su ujedinjene u jednu nadbiskupiju. Nakon toga vremena, dokumenti još izvjesno vrijeme govo-

re dijelom o Bačkoj, dijelom o Kaločkoj nadbiskupiji. Ustoličenje nadbiskupa vršeno je uvijek u obje crkve (katedrale), a oba su mjesta imala svoj kaptol, od kojih je veći bio onaj u Baču. Ovo je stanje ostalo do 1526. godine, kada su Turci, nakon mohadžke bitke, razorili sve crkve u ovim krajevima. Kasnije je kaločki kaptol bio obnovljen, a bački nije.

Poslije I svjetskog rata, veliki dio ove nadbiskupije pripao je Jugoslaviji, i nije imao nikakve veze sa starješinstvom u Kaloči. Zato je trebalo naći neko rješenje za ovo područje, pa je 1923. godine utemeljena Apostolska administratura u Bačkoj, izravno podložna Svetoj Stolici. 1927. godine imenovan je i posvećen za biskupa u Subotici mons. Lajčo Budanović. Za vrijeme II svjetskog rata, kada je Bačka pripojena Mađarskoj, novim apostolskim administratorom imenovan je kaločki nadbiskup Julije grof Zichy, koga je, nakon njegove smrti, naslijedio g. Viktor Horvath, pomoćni biskup.

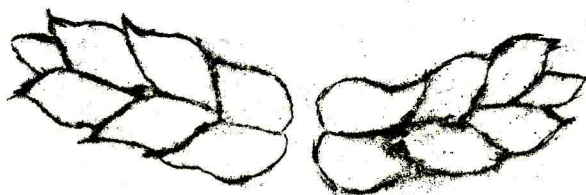
Poslije rata, 1946. godine, ponovo je apostolskim administratorom imenovan mons. Lajčo Budanović, koji je na tom mjestu ostao do svoje smrti, 1958. godine. 19. III. 1958. imenovan je novi apostolski administrator, mons. Matija Zvekanović.

Na dan 25. I. 1968. godine, Sveti Otac, papa Pavao VI, uvažavajući povijesne, demografske, zemljopisne i pastoralne razloge, ugodvoljio je željama mnogih i podigao je Bačku apostolsku administraturu kao samostalnu biskupiju, pod imenom Subotička Biskupija.

25. I. ove godine u Subotici je proslavljena deseta godišnjica uspostave samostalne biskupije. Na proslavi je bio prisutan i delegat Svete Stolice, mons. Michele Cecchini, kao i dr. Gabriel Bukatko, beogradski nadbiskup. Mons. Cecchini je bio vrlo zadovoljan boravkom i prijemom u Subotici i drugim mjestima u biskupiji koja je posjetio.

Toga dana je bilo i deset godina od kada je mons. Matija Zvekanović rezidencijalni biskup. Tom prigodom mu je naš župnik, koji nije bio prisutan na proslavi, uputio telegram sa čestitkama i izrazima vjernosti svoje i cijele župske zajednice biskupu, odnosno Isusu koga on uprisutnjuje na čelu naše mjesne Crkve.

JAMES

A SZABADKAI EGYHÁZMEGYE JUBILEUMA

Szent Pál fordulása, január 25., az idén több oknál fogva jelentős volt híveink számára. Szent Pál egyházmegyénk védőszentje, de ugyanakkor ezen a napon lett egyházmegyénk önálló püspökséggé avatva, aminek az idén tizedik évfordulója volt. Eddig a Szentszéknél közvetlenül alárendelt Apostoli adminisztratúra volt.

Ez alkalommal rövid történelmi áttekintést adunk a bacs-

kai Egyház múltjáról. A történelmi adatok szerint ugyanis ezen a területen már régebben is önálló püspökség volt, egy időben pedig érsekség is, amelynek Bács volt a székhelye.

Nem tudjuk pontosan ki és mikor alapította az első egyházmegyét Bácsban, mert erről szóló okmány nem lett megőrizve. Egyes források szerint (Daniel Farlatti: *Illyricum sacrum*), a bácsi püspökséget II. Honorius spliti érsek alapította az V. században. Biztos az, hogy Justinianus császár idejében már létezett. Mikor Justinianus a VI. században, 535-ben érsekséget alapított szülővárosában, azt írta, hogy ennek fennhatósága alá helyezi többek között "... a másik Pannónia részét is, amely Bács városában van".

A bácsi püspökség valószínűleg a kilencedik században lett érsekségi rangra emelve. Rastislav herceg hívására akkor mentek szent Ciril és Metód Moráviába. 867-ben a szent Testvéreknek Rómába kellett menniük, a Szentatya előtt igazolni tevékenységüket és a szláv nyelv bevezetését a liturgiába. Ciril Rómában halt meg, Metódot pedig a Pápa elismerése jeléül szirmiumi érseknek nevezte ki. A Szentettek külön felhatalmazásaival tért vissza Pannóniába, és itt folytatta apostoli munkáját. Nem tudni bizonyosan hol volt a székhelye, de legalább tíz évig volt szirmiumi érsek. Bizonyos dolog hogy abban az időben Szarmium teljeseleg le volt rombolva, nem messze tőle pedig, a Dunán túl, ott volt a szépen haladó Bács. Ezt a feltevést az a tény is erősíti, hogy a bácsi Egyház szent Pál védnöksége alatt állt. Még polgári téren is szent Pált tartották védőszentnek. Az ő képe szerepel több történelmi emléktárgyon, valamint a Bács- és Bács-Bodrog vármegye pecsétjain is.

A szent Testvérek Thessalonikiiek voltak, ahol tisztelték szent Pált mint az ottani Egyház alapítóját. Történelmi tény hogy személyesen is igen tisztelték a nagy Apostolt, kortársaik pedig őket is "második szent Pálnak" nevezték. Ezt tudva az a következtetés vonható le, hogy szent Metód, miután szirmiumi érsek lett, berendezte érsekségét, és szent Pált választotta védőszentjévé.

A XII. században - a történészek 1135. tájták a legvalószínűbbnek - a bácsi és a kalocsai Egyház közös érsekséggé egyesültek. Ettől fogva egy ideig hol bácsi, hol kalocsai érsekséget említenek az okiratok. Az érsek kinevezését mindig mindkét székesegyházban végezték. Mindkét városnak önálló káptalanja is volt. Ez a helyzet 1526-ig állt fenn, amikor a mohácsi csata után a törökök lerombolták a templomokat ezen a vidéken. A kalocsai káptalant később felújították, a bácsit azonban nem.

Az első világháború után az érsekség nagyobb része Jugoszláviában maradt, minden összeköttetés nélkül a kalocsai központtal. Ezért új megoldást kellett találni, s így 1923-ban Bácskai apostoli adminisztratura lett alapítva, 1927-ben püspökké szentelték mons. Lajčo Budanovičot. A II. világháború alatt Bácska ismét Magyarországhoz lett csatolva, és apostoli kormányzónak gróf Zichy Gyula kalocsai érsek lett kinevezve. Halála után ezt a címet Horváth Viktor segédpüspök örökölte.

A háború után, 1946-ban apostoli kormányzónak ismét Lajčo Budanovič lett kinevezve, aki ezt a tisztséget haláláig, 1958-ig viselte. 1958. március 19-én új apostoli kormányzónak mons. Matija Zvekanovič lett kinevezve.

1968. január 25-én a Szentatya, VI. Pál pápa, tiszteletben tartva a történelmi, földrajzi, néprajzi és pasztorális okokat, eleget tett sokak kívánságának, és a Bácskai apostoli adminisztratúrát Szabadsági püspökség néven önálló egyházmegye rangjára emelte.

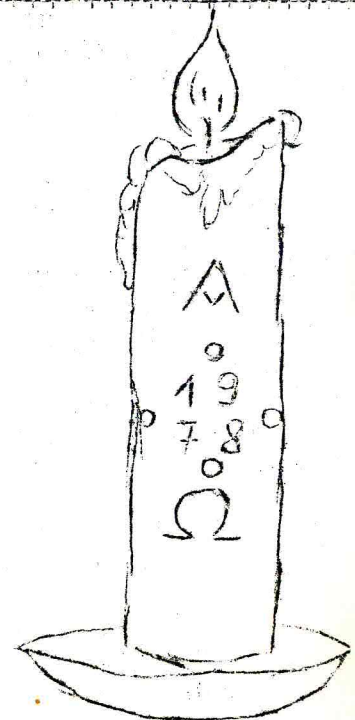
Ez év január 25-én Szabadkán megünnepelték az önálló egyházmegye megalapításának tizedik évfordulóját. Az ünnepségen részt vett mons. Michele Cecchini, a Szentszék delegátusa, valamint dr. Gabriel Bukatko belgrádi érsek. Mons. Cecchini igen meg volt elégedve Szabadkán való tartózkodásával, valamint a többi helységbe tett látogatásával.

Ezen a napon volt tíz éve annak is, hogy Zvekanović püspök megyéspüspök lett. Ez alkalommal plébánosunk, aki nem vehetett részt az ünnepségen, üdvözlő táviratában fejezte ki saját és egyházunk jókívánságait, valamint hűségét a püspöknek, azaz Jézusnak, akit szolgálataival ő jelenít meg egyházmegyénk élén.

JAMES

N A Š I P O K O J N I C I

Marija TEODOROVIĆ	+29. 12.
Ivan SIŠA	+31. 12.
Roza SLOBODA	+ 2. 1.
Ivan VAROŠANEC	+ 2. 1.
Marija KOLAR	+ 4. 1.
Ana GOMBOŠ	+21. 1.
Josip HAJDUK	+21. 1.
Antun GALAMBOŠ	+24. 1.
Tomo ŠTEKL	+25. 1.
Josip JURICA	+29. 1.
Petar DEDIĆ	+ 2. 2.
Matej ASAK	+ 7. 2.
Andrija UTASI	+16. 2.
Marija BEGONJÁ	+21. 2.
Djuro KOVÁCS	+26. 2.
Andrija FEHÉR	+27. 2.
Andrija MATUŠKA	+ 1. 3.

Uskrsli Kriste, sjeti ih se u kraljevstvu svome!

Naše t. E. 177 E

Kada dodjemo nedjeljom na misu, možemo vidjeti nekoliko starica, prije podne i po neko dijete, i tek nekoliko mladih, i to uglavnom mladih bračnih parova. Tih nekoliko starica i par djece i pjevaju pod misom Ministrant se nadje jedan ili nijedan. Čitač o-
pet jedan ili nijedan. Ne sudjelujemo, dakle, kod mise. Čak ako nas i ima prisutnih. To je ono što se odmah vidi.

Izvan mise, kada pogledamo vjeronauk, opet je ista slika: tek po koje dijete. Niti nas starijih nema. O nekim drugim kontakti-
ma, o vjerskom životu izvan crkva, u našem svakodnevnom životu, da i ne govorimo.

Već smo nekoliko puta govorili i pisali o ovim pojavama, razmatrali ovaj problem čas s jednog čas s drugog stajališta. No, izgleda da nismo imali puno koristi od toga, jer niti sada ne znamo puno više nego na početku.

Ako razmotrimo naše objektivne mogućnosti, imamo ih kao malo koja župa. Ima u Palenci mladih, koji su nadareni bilo za pjevanje, bilo za pisanje, za crtanje i slično. Imamo i vlastiti ciklo stil, imamo i vrlo solidnu dvoranu za sastajanje - našu vjeronaučnu dvoranu, koja nam je toliko značila, pa ipak ne vidimo nikakve konkretne koristi od svega toga. Imamo, eto, i mogućnost komuniciranja putem tiska, mogućnost da svoja shvaćanja, svoje želje, svoja iskustva uputimo i drugima, pa i onima izvan naše župe, ali ni to ne pomaže. Naše ortvilo i dalje je prisutno. Wekako smo nepokretni, bezvoljni za bilo kakav korak na izgradnji osobnog i zajedničkog duhovnog života.

Kada bismo napravili anketu sa ciljem da saznamo razloge ovakvoga stanja, vjerojatno bismo čuli anoga opravdanja za neaktivnost. Poneki od anketiranih možda bi se osjetili osobno pogodjenima, neki bi možda izrazili i kajanje i spremnost da u buduću promijene svoj stav prema Crkvi i prema vlastitoj ulozi u toj Crkvi.

Umjesto ankete, podjimo ipak od sebe. Razmotrimo nismo li možda mi sami krivi za ovakovo stanje. Ako si postavimo pitanje, sigurno ćemo doći do odgovora koji nam je već dobro poznat, ali koji tako često i sami zaboravljamo: ako hoćemo biti vjernici, moramo sa mi učiniti svoj korak, sami poduzeti sve što možemo za Kristovo kraljevstvo, ne očekujući naknadu, ili odmah vidljive plodove. Mi, međutim, možda očekujemo da se odmah vide plodovi našega rada, ne mi sleći da li i Bog tako hoće? Zaboravljamo da je često jedan koji si je, a sasvim drugi koji žanje, no uvijek je Bog onaj koji daje plodove.

Na sve ove dileme, na sva pitanja koja se postavljaju, i-
pak najbolje, ili čak jedine odgovore daje nam Evandjelje. Zato su sve ove pojave u nekom smislu poticaj za ispit savjesti, da razmotrimo da li smo sami imali dovoljno ljubavi u onome što smo radili, da li smo to zaista radili radi Krista. Sve to nas potiče, dakle, da svaki dan nanovo učinimo svoj korak, da svaki dan nanovo kažemo Bogu svoj "DA", i slijedimo ga, noseći svoje svakodnevne križeve sa Njim i za Njega. Poticaj je to za jedan uvijek novi i što dublji molitveni život, život Evandjelja, koji je za nas kršćane, zapravo, i jedini život.

++++
 | U SPOMEN BISKUPU L. BUDANOVIĆU |
 ++++

Prije dvadeset godina, 16. III 1958. umro je u Subotici biskup Lajčo Budanović. Mnogstvo je u njemu oplakivalo svoga oca, svoga pastira, ali i neumornog borca za istinu i pravičnost, brižnog branitelja povjesne i kulturne baštine svoga naroda.

Rodjen je u Bajmoku, 1873. godine. Naobrazbu je stekao u Subotici i Kaloči. Kao svećenik djelovao je u Kačmaru, Subotici, Novom Sadu, Somboru i drugim mjestima. Razvio je bogatu djelatnost kao župnik u Bačkom Brijegu, Bači i Subotici. U godinama nakon prvog svjetskog rata, kao župnik sv. Terazije Avilske u Subotici, preuzeo je tešku dužnost da u novim okolnostima posreduje, čuva, potiče i tjaši, a tu je dužnost dosljedno nastavio i nakon biskupskog posvećenja 1927. godine.

U radu biskupa Budanovića su se prepletale dvije sastavnice: njegovo svećeništvo i njegove kulturne djelatnosti. Još nije objelodanjeno što je sve podnio za vrijeme II svjetskog rata i nakon njegova svršetka, umirući neoprestano za svoje stado, ostvarujući tako Kristovo služenje braći, koje je u njegovoj službi i njegovoj osobi bilo tako prisutno. Kao zaljubljenik svoga poziva, položaja i dužnosti, pokazao je i izvanredne organizatorske sposobnosti, što je najbolje došlo do izražaja uređenjem Bačke crkvene pokrajine (Codex Bachiensis, 1936. god.).

Nema, na žalost, potpunije obradbe Budanovićeve dušobrižničke djelatnosti, njegove neumorne djelatnosti u ispovjedaonici, a i njegove propovjedi, sačuvane u rukopisu, nisu još uvijek dovoljno proučene.

O njegovu spisateljskom radu također je pisano tek usputno. Tu bismo, međjutim, mogli upoznati ne samo bogatstvo njegova rada, nego i istinu, i poticaj. Naime, biskup Budanović nikada nije zatajio svoju bunjevštinu, svoje domoljublje, ali je i pored toga uvijek bio pravedan poglavar vjernicima svih narodnosti svoje biskupije, odlučan i postojan. Treba spomenuti da je bio utemeljitelj Subotičke Matice, kao i graditelj Paulinuma, koji je trebao postati hrvatska klasična gimnazija. Nakon II svjetskog rata Subotička Matica više ne radi. Paulinum djeluje u novoj zgradi i sa novim ustrojstvom. Pored toga ima velike zasluge u izdavanju "Subotičkih novina", "Klasje naših ravni", "Subotičke Danice", "Kola mladeži". Bio je ne samo pokrovitelj velike proslave 250. obljetnice dolaska veće skupine Hrvata u Bačku, već i pokretač mnogih priredaba i svečanosti.

Cjelokupni rad biskupa Budanovića je svjedočanstvo njegove iskrenosti i dosljednosti u ustrojstvu i upravi biskupijom, kao i u pitanjima i potrebama naroda i njegova zavičaja. Sve teškoće, patnje i progone, koji nisu bili maleni, podnosio je za dobro svoga stada.

U povodu obljetnice smrti biskupa Budanovića, treba sačuvati spomen na ovu krupnu pojavu našega crkvenog i kulturno-životnog, čiji lik i primjer svijetli i do naših dana.

EKUMENSKI DAN ŽENA

Nastavljajući prije dvije godine započetu praksu, kršćanske žene našega grada i ove su se godine sakupile na zajedničko molitveno slavlje, da bi u jedinstvu, u međusobnoj ljubavi molile zajedničkoga Oca. Tema je ove godine bila "Duh zajedništva u današnjem svijetu", a tekstove za ovu priliku sastavile su žene Kanade. U uvodnoj riječi one pozivaju sve one koji sudjeluju u ovoj molitvenoj akciji, da bi pošli zajedničkim putem, "...ostvarujući oko sebe duh pravog zajedništva, kako bi ovo bratsko povezivanje omogućilo da ljudi povjeruju u postepeno ostvarenje jedinstva."

Mi u Vojvodini, gdje zajedno živi više naroda, vjernici više vjeroispovijesti, imamo izvrsnu priliku raditi na ostvarenju međusobnog razumijevanja i jedinstva.

Kada su se 3. III ove godine žene triju Crkava našega grada, njih oko 200, okupile u katoličkoj crkvi, osjećalo se da ih je tu okupila ljubav, ljubav prema Bogu, kao i međusobna ljubav jednih prema drugima, a upravo je to i put i osnovni preduvjet svakog jedinstva. Radost je, istine, bila pomućena nesrećom, požarom koji se nedavno dogodio u pravoslavnoj crkvi, te zbog toga nisu mogli da pruže gostoprimstvo svojim sestrama, no, upravo je ljubav ta koja je našla rješenje, da se ove godine nadju na drugom mjestu - u katoličkoj crkvi, a nema sumnje da će idućeg godine i one iskoristiti priliku da kod sebe organiziraju ovaj susret.

Već na samom početku molitvenog programa, izvanredan utisak je ostavilo moljenje Očenaše, koje je po rasporedu pripalo predstavnicama Pravoslavne Crkve, a u kojem su, nakon svakog zaziva Očenaše, vjernici molili prigodne zazive, koji se nadovezuju na tekst molitve, a koji se tiču upravo najtežijih problema suvremenoga Življenja. Nakon toga su se snajmljiviji zazivi, pjesme i čitanje Sve tog pisma na srpskom, slovačkom, mađjarskom i hrvatskom jeziku. Za vršetak molitvenog programa kulminirao je u prvom praktičnom koraku ka ostvarenju zajedništva - u pružanju mira. Zatim su svećenici podijelili blagoslov, da bi se na kraju, na svim jezicima začula zahvalnica "Tebe Boga hvalimo!"

U sabirnoj akciji, koja se u ovim prilikama prakticira, sakupljeno je 1.050,- dinara, koji će biti predan fondu odbora Ekumenskih kršćanskih žena Vojvodine.

Jani

---Iz programa molitvenog dana ---

"Kao što je tijelo jedno, iako ima mnogo udova, i svi udovi tijela, iako su mnogi, tvore jedno tijelo, tako je i Krist: uistinu, mi smo svi - bilo Židovi, bilo Grci; bilo robovi, bilo slobodnjaci, - kršteni jednim Duhom u jedno Tijelo. I svi smo napojeni jednim Duhom."

-----1. Kor. 12,12-13-----

VIJESTI I OBAVIJESTI

ELEKTRIFIKA- CIJA ZVONA

Crkveno (općina) je na svojoj sjednici u januaru donijela odluku da se tri zvona naše crkve instaliraju na električni pogon, što smo već najavili u božićnom broju. Posto su u župi ostale svega dvije sestre, obje slabog zdravstvenog stanja, i onako jedva postižu obavljati potrebne poslove u crkvi i župnom stanu, a sredstava nema da bi se plaćao redoviti zvonar, upravo zvonjenje predstavlja jedan od najvećih problema. Zbog toga se razgovaralo sa izvođačima radova. Po njihovoj ponudi, ukupni troškovi oko instaliranja iznose oko 65.000,- (starih 6,5 milijuna) dinara.

Budući da CO ne raspolaže potrebnim sredstvima, mora se osloniti na pomoć vjernika. Uzdamo se u svijest naših vjernika da su ova crkva i ova zvona njihova, da se oni koriste njima, pa se nadamo da će svojim priložima omogućiti da se zvona osposobe, da bi te usluge bile što lakše dostupne svima njima.

. + . + . + .

TEČAJ PRI- PRAVE ZA BRAK

Početak III mjeseca ove godine u Subotici su počeli tečajevi priprave mladih za brak. Ovi tečajevi se održavaju u ciklusima predavanja, po 6 dana. Cilj je tečaja da, umjesto dosadašnjih bračnih pouka, što bolje upoznaju mlade bračne kandidate sa problematikom braka, sa tajnama sretnog kršćanskoga braka, i da ih što temeljitije pripreme za život u ovoj zajednici. Toga na predavanjima nastupaju svećenici, liječnici i bračni drugovi, koji iznose nauku Crkve o braku, kao i svoja iskustva iz bračnog života ili liječničke i dušobrižničke prakse.

Odziv mladih je bio vrlo lijep. Primjećeno je da su oni koji su počeli pohađati tečaj, redovito dolazili na sva predavanja do završetka ciklusa.

Pozdravljamo ovu inicijativu Vijeća za obiteljski apostolat, sa željom da ona postane stalna praksa, koja će pridonijeti odgoju zdravih kršćanskih obitelji.

. + . + . + .

Odmor i razonoda

- Zdravo susjede! Spavaš li?

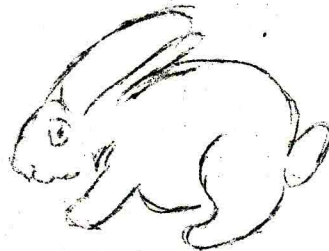
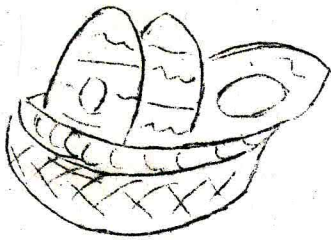
-Mmmm neee...

-Imaš li da mi posudiš deset hiljada?

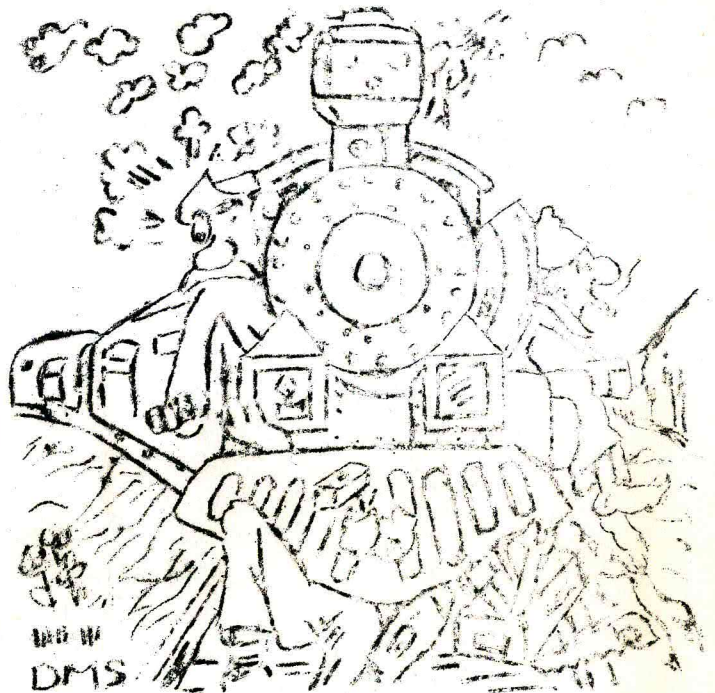
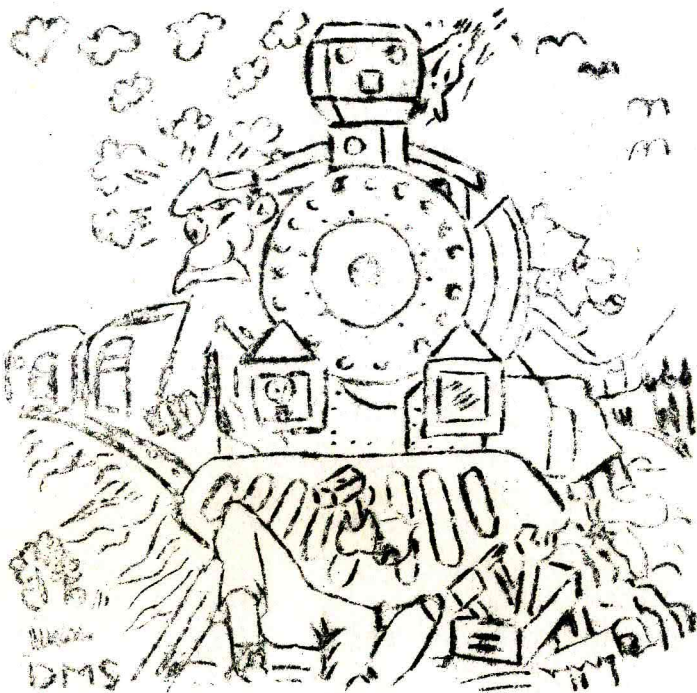
- ...spavam, spavam!

-Dragi, pa danas je upravo 10 punih godina od kada smo pred svećenikom rekli "da"!

-Da, da. To je bilo zadnji put da smo se u nečemu složili.

R A Z L I K E:

Ove dvije, na prvi pogled iste slike, razlikuju se u 10 detalja. Možete li ih pronaći?